

РЕШЕНИЕ

№ 358

гр. София, 23.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 67 състав,
в публично заседание на 17.01.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Лилия Йорданова

при участието на секретаря Мая Георгиева, като разгледа дело номер **9965** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 10, ал. 6 от Закона за семейните помощи за деца /ЗСПД/.

Образувано е по жалба на Е. С. Ч., лично и като законен представител на Ф. Е. Ч., чрез пълномощник адв. И. С. /САК/, със съдебен адрес: [населено място], п.к.1504 [улица], ет.4 срещу Заповед № ЗСПД/Д-С-КС-7688/14.10.2022 г. на директора на Дирекция „Социално подпомагане“-К. С., с която на основание чл. 10, ал. 4 от ЗСПД и чл. 4, ал. 1 от ППЗСПД, във вр. с чл. 10а, ал.1 от ЗСПД, е отказана еднократна помощ за ученици, записани в първи клас.

В жалбата и в съдебно заседание жалбоподателката, чрез процесуалния си представител твърди незаконосъобразност на оспорената заповед, като издадена в противоречие с материалния закон и правото на ЕС. Акцентира, че оспорващата и нейното семейство са с придобит статут на бежанци, като Законът за убежище на бежанците се явява специален закон, поради което и няма ограничения в правата на достъп до социалната система, освен предвидените със закон. Следователно няма ограничения в правата на чужденците с хуманитарен статут и няма уредба по отношение засегнатите лица по чл.3, т.5 от ЗСПД, като последната не е окончателна и не урежда окончателно хипотезите, за да се приеме, че е забранителна. Моли се заповедта да бъде отменена. Претендират се разноси по списък по чл.80 от ГПК.

Ответникът по делото - Директор на Дирекция „Социално подпомагане“-К. село, редовно призован, не се явява, не изпраща представител. Не е представен писмен отговор, въпреки изричните указания на съда при разпределянето на доказателствената тежест на страните с Разпореждане от 17.11.2022г.

Административен съд София-град, III отделение, 67 състав, след като се запозна с представените по делото доказателства и взе предвид становищата на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

От Е. С. Ч., в качеството ѝ на законен представител на Ф.- Е. Ч., е подадено Заявление-декларация № ЗСПД-Д-С-7688/05.10.2022 г., с което на основание чл. 10а от ЗСПД е поискано отпускане на еднократна помощ за ученици, записани в първи клас. Към заявлението е приложено удостоверение от 25 Основно училище „Д-р П. Б.“-С., от което е видно, че Ф. Е. Ч. е записан като ученик в първи клас за учебната 2022/2023 г. Представени са и карта на бежанец на Е. С. Ч., Удостоверение за пътуване зад граница на Бежанец на Ф. Е. Ч..

Издадена е Заповед № ЗСПД/Д-С-КС-7688/14.10.2022 г. на директора на ДСП - К. С., с която на основание чл. 10, ал. 4 от ЗСПД и чл. 4, ал. 1 от ППЗСПД във вр. с чл. 10а, ал.1 от ЗСПД, на Е. С. Ч. е отказана еднократна помощ за ученици, записани в първи клас. Същата е връчена на жалбоподателката на 18.10.2022г. Мотивирана е с това, че в обхвата на ЗСПД не са включени изрично чужденците, на които е предоставена особена закрила по ЗУБ и за тези лица няма нормативно основание по този закон за предоставяне на исканата помощ.

На 31.10.2022г. Е. С. Ч. депозира жалба до АССГ чрез Директора на дирекция „Социално подпомагане“ – К. село срещу индивидуалния административен акт.

В хода на съдебното производство от ответника са представени допълнително писмени доказателства за компетентност на органа, издал оспорвания акт, а именно Заповед №ЧР-1 918 от 17.09.2018г. на Изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане за преназначаване на Г. К. Н. от длъжност „началник отдел“ на длъжност „Директор на Дирекция „Социално подпомагане“ К. село.

С оглед установеното от фактическа страна съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срока по чл.149, ал. 1 от АПК, от надлежната страна при наличието на правен интерес, поради което същата се явява ДОПУСТИМА за разглеждане.

Разгледана по същество жалбата е ОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

Съобразно чл. 10, ал. 4, във вр. с чл. 10, ал. 5 от ЗСПД, отпускането на семейни помощи за деца или отказа за отпускането им се извършва със заповед на Директора на Дирекция "Социално подпомагане" или упълномощено от него лице. Видно от представените допълнително доказателства- Заповед № ЧР-1-918/17.09.2018 г. / л.32 от делото/ , оспореният акт е издаден от компетентен орган, в рамките на неговата компетентност и при спазване на законовите изисквания за форма и съдържание и при

спазване на административнопроизводствените правила.

Спорът по същество е относно материалната законосъобразност на акта и съответствието му с целта на закона.

Отказът за отпускане на помощта по чл. 10а от ЗСПД е мотивиран с разпоредбата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД, според която право на семейни помощи за деца имат бременните жени - чужди граждани, и семействата на чужди граждани, които постоянно пребивават и отглеждат децата си в страната, ако получаването на такива помощи е предвидено в друг закон или в международен договор, по който Република България е страна.

Липсва спор между страните по делото, че на жалбоподателя е предоставен бежански статут, както и относно факта, че международен договор, който да урежда на реципрочна основа отпускането на семейни помощи между Република България и Руската федерация, не е подписан.

Спорът е как трябва да се третират по ЗСПД чужденците, на които е предоставена особена закрила /бежанци и лица с хуманитарен статут/. Категоричен отговор на този въпрос ЗСПД не дава. Действително по отношение на чужденците разпоредбата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД предвижда единствено, че семейни помощи се предоставят на постоянно пребиваващите и отглеждащи децата си в страната чужди граждани, ако е предвидено в друг закон или международен договор.

Тоест ЗСПД не предвижда изрично дали и при какви условия могат да се предоставят семейни помощи за деца на чужди граждани, на които е предоставен хуманитарен статут/статут на бежанец.

Съгласно разпоредбата на чл. 2, ал. 1 от Закона за чужденците в Република България /ЗЧРБ/ чужденец по смисъла на този закон е всяко лице, което не е български гражданин, а разпоредбата на чл. 32, ал. 2 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/ предвижда, че Чужденец с предоставен статут на бежанец има правата и задълженията на български гражданин, с изключение на: 1. правото да участва в избори за държавни и местни органи, в национални и местни референдуми, както и да участва в създаването и да членува в политически партии; 2. да заема длъжности, за които със закон се изисква българско гражданство; 3. да бъде военнослужещ; 4. други ограничения, изрично предвидени със закон.

От данните по делото се констатира, че жалбоподателят е гражданин на Р. федерация и може да се ползва от правата и задълженията на чужденец с разрешено постоянно пребиване на територията на страната. С оглед на изложеното в чл. 26, ал. 2 от Конституцията на Република България и чл. 3, ал. 1 от ЗЧРБ е регламентирано, че чужденците, които пребивават в страната, имат всички права и задължения според Конституцията, българските закони и ратифицираните международни договори, с изключение на тези, за които се изисква българско гражданство.

От представените по делото доказателства се установява, че жалбоподателят фактически постоянно пребивава и отглежда децата си в Република България, има

постоянен адрес в [населено място], [улица], ет.2, ап.6, видно от копието на издадената му карта на бежанец на лист 7 от делото, като правното основание за пребиваването е именно предоставената по чл.8, ал.1 закрила по Закона за убежището и бежанците. Разпоредбата на чл. 3, т. 5 ЗСПД не урежда хипотеза при предоставен хуманитарен статут или статут на бежанец, но предвижда права за чужденци на реципрочна основа, ако това е уредно в международен договор или в друг закон. Именно по силата на друг закон - Закона за убежището и бежанците и по-конкретно съгласно чл. 32, ал. 2 от същия чужденец с предоставен статут на бежанец има правата и задълженията на български гражданин. Отсъствието на специална уредба по отношение на получилите бежански статут лица в ЗСПД следва да се разглежда като липса на ограничение в правата на тези лица по смисъла на чл.32, ал.2, т.4 от ЗУБ и те следва да бъдат третирани като български граждани.

Съдът намира още, че цитираната по-горе норма на чл. 3, т. 5 от ЗСПД не е съобразена с разпоредбата на чл. 28, § 1 на Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила, съгласно която държавите членки полагат грижи получилите статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила да получават в държавата членка, която им е предоставила статута, необходимото социално подпомагане, равностойно на предвиденото за гражданите на тази държава членка, и Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила.

Следователно налице е противоречие на националните норми с нормите на Директива 2011/95/ЕС и Директива 2004/83/ЕО. България като държава членка в тази връзка е обвързана по отношение на резултата, който трябва да бъде постигнат с посочения акт, а именно получаване на необходимото социално подпомагане, което да е равностойно на предвиденото за гражданите на държавата членка.

Нормата на чл. 29, § 1 от Директива 2011/95/ЕС, предвижда, че по отношение на социалното подпомагане условията и редът за предоставяне на основни обезщетения на лицата, на които е предоставен статут на субсидиарна закрила, се определят съобразно националното право, но съгласно §2 на разпоредбата възможността за ограничаване на това подпомагане до основните обезщетения трябва да се разбира в смисъл, че обхваща най-малко минимален гарантиран доход за съответното лице. Предоставянето на семейните помощи за деца следва да се разглежда именно като средство за осигуряване на гарантиран минимален доход, както е посочено и в т.45 от Преамбюла на Директива 2011/95/ЕС.

Предоставеният статут на бежанец на жалбоподателката и на нейното дете по силата на чл.32, ал.2 от ЗУБ задължава всички власти, органи и институции за признаването им като права и задължения на български граждани. Изпълнението на чл. 28, §1 от

Директива 2004/83/ЕО задължава държавите членки чрез съответните органи да полагат грижи за тези лица /със статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила/ да гарантират получаване в държавата членка, предоставила статута, необходимото социално подпомагане, равностойно на предвиденото за гражданите на тази държава членка. Формираният в оспорения административен акт отказ от предоставяне еднократна помощ по чл.10а, ал.1 от ЗСПД, мотивиран с липса на включването на лицата с предоставена закрила по ЗУБ от законодателя като правни субекти за предоставяне на искана помощ по ЗСПД, е незаконосъобразен.

Предвид гореизложеното настоящият състав намира, че националната правна уредба, предвиждаща изключване от възможността за предоставяне на семейните помощи за деца на чужденци, пребиваващи и отглеждащи децата си на територията на Република България с хуманитарен статут по чл.9, ал.1 от ЗУБ или съответно със статут на бежанец по чл.8, ал.1 от ЗУБ, съгласно разпоредбата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД, противоречи на Общностното право и следва да бъде оставена неприложена.

Постановеният отказ за отпускане на желаната помощ по чл. 10а от ЗСПД е в нарушение на нормите на Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. Заповедта следва да се отмени като незаконосъобразна и преписката да се върне на административния орган за ново произнасяне при съобразяване с дадените по- горе указания по прилагане на закона.

При този изход на спора на жалбоподателя се дължат разноски, съобразно представения по делото договор за правна защита и съдействие. В същия е посочено, че процесуалното представителство се осъществява безплатно на основание чл. 38, ал. 1, т. 3 от Закона за адвокатурата. Член 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата предвижда, че в случаите по, ал. 1, ако в съответното производство насрещната страна е осъдена за разноски, адвокатът или адвокатът от Европейския съюз има право на адвокатско възнаграждение. Съдът определя възнаграждението в размер не по-нисък от предвидения в Наредбата по чл. 36, ал. 2 от Закона за адвокатурата и осъжда другата страна да го заплати. Съгласно чл. 8, ал. 3 от Наредба № 1/2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, за процесуално представителство, защита и съдействие по административни дела без определен материален интерес възнаграждението е 1000 лв. Съдът приема, че в полза на адв. И. С. следва да бъде определено адвокатско възнаграждение в размер на 1000 лв.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд –София - град, Трето отделение, 67 състав

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ Заповед № ЗСПД/Д-С-КС-7688/14.10.2022 г. на директора на Дирекция „Социално подпомагане“ - К. С., с която на Е. С. Ч., лично и като законен представител на Ф. Е. Ч., чрез пълномощник, със съдебен адрес: [населено място] [улица], на основание чл. 10, ал. 4 от ЗСПД и чл. 4, ал. 1 от ППЗСПД, във вр. с чл. 10а, ал.1 от ЗСПД, е отказана еднократна помощ за ученици, записани в първи клас.

ИЗПРАЩА адм.преписката на Дирекция „Социално подпомагане“ – К. село за ново

произнасяне в съответствие с дадените указания за тълкуване и прилагане на закона.

ОСЪЖДА Дирекция „Социално подпомагане“-К. село да заплати на адв. И. В. С. с ЕГН [ЕГН], с личен номер [ЕГН], САК, сумата от 1000 лв. /хиляда лева/, представляваща адвокатско възнаграждение, определено на основание чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата.

ОСЪЖДА Дирекция „Социално подпомагане“-К. село да заплати на Е. С. Ч. с ЕГН [ЕГН] сумата от 10 лв. /десет лева/, представляваща заплатена държавна такса по делото.

РЕШЕНИЕТО е окончателно не подлежи на обжалване на основание чл.10, ал.6 от ЗСПД.

СЪДИЯ: